

59 וְהָא - ורישא, שמשתיים עשרה נחשב סימן, בְּתִינוּקָה, וְהָא - וסיפא,
 60 שרק משלש עשרה נחשב סימן, בְּתִינוּקָתָא.
 61 הגמרא מבארת שיטה נוספת המזכרת בברייתא: שנינו בברייתא,
 62 רַבִּי יוֹסֵפִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִבֵּן תִּשְׁעֵי יוֹמִים אֶחָד וְעַד שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה
 63 יוֹמִים אֶחָד, סִימָן. אָמַר רַבִּי כְּרוּסְפָדָא בְּרִיהַ דְּרַבִּי שְׁבִתָא, וְהוּא
 64 שְׁעוּזָן בּוֹ - מדובר שהשערות האלו נשארו בו עד שנעשה בן שתיים
 65 עשרה ימים אחד, אבל אם נשרו בינתיים, נתברר הדבר שלא היו אלו
 66 שערות של סימן אלא שומא.
 67 הגמרא מביאה סיעה לרבי כרוספדאי: תַּנְיָא נְמִי הָכִי בְּבֵרִיתָא, כֵּן
 68 תִּשְׁעֵי שָׁנִים וַיּוֹם אֶחָד שֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי שְׁעוּרוֹת, הָרִי זוּ שׁוּמָא, מִבֵּן תִּשְׁעֵי
 69 וְעַד שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד וְהִשְׁעוּרוֹת עוֹזְדָן בּוֹ, גַּם כֵּן שׁוּמָא,
 70 רַבִּי יוֹסֵפִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּאוֹפֵן זֶה, שִׁנְשָׂרוּ בּוֹ עַד שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה
 71 יוֹמִים אֶחָד, הָרִי זֶה סִימָן.
 72 רבא מסיק הלכה בדין 'תוך זמן': אָמַר רַבָּא, הֵילְכֵתָא תוּךְ זְמַן וְזְמַן
 73 כְּלַפְנֵי זְמַן.
 74 הגמרא מביאה את דברי רבא בצורה אחרת: רַב שְׁמוּאֵל בַּר זֻבְיָא
 75 מְתַנֵּי לָהּ לְשִׁמְעוֹתָא דְרַבָּא - שונה את השמועה של רבא, שמבואר
 76 ממנה שתוך זמן כלפני זמן, בְּהָא לִישָׁנָא - בלשון זו, אָמַר רַבָּא,
 77 קָמְנָה שְׁמַת אַבִּיהַ וְהִשְׁיִאוּהָ אַמְהָ אוֹ אַחִיהָ, כֹּל שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה
 78 מְמַאֲנָתָ וְהוֹלְכָתָ לַהּ וְאִינְהָ צְרִיכָה גַּט, מִשּׁוּם שְׁעִידִין קִטְנָה הִיא,
 79 מְכָאן וְאִילָךְ - מבת שתיים עשרה ימים אחד, אִינְהָ מְמַאֲנָתָ אֵלָא
 80 צְרִיכָה גַט כּוּיִן גְּדוּלָה, וְאִינְהָ חוֹלְצָתָ - אם נתקדשה קדושין גמורים
 81 על ידי אביה ואחר כך מת בעלה הרי היא עומדת בפני אחי בעלה
 82 ליבום או לחליצה, וְזוּ, אִף שְׁמַלְאוּ לַהּ שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה, אִינְהָ יִכּוּלָה
 83 לְחַלּוּץ, אֵלָא יֵשׁ לַהּ דִּין קִטְנָה, שְׁצִרִיכָה לְהַמְתִּין עַד שֶׁתְּגַדִּיל וְרַק אוֹ
 84 תְּחַלּוּץ.
 85 ומבואר בדברי רבא, שקטנה גם בשנתה השתיים עשרה ממאנת, ואין
 86 חוששים שהביאה שתי שערות. ועל כרחק הטעם, לפי שאפילו אם
 87 תביא שתי שערות אינן אלא שומא וקטנה היא. ומכאן הוכחת
 88 הגמרא בדעת רבא שתוך הזמן כלפני הזמן.
 89 הגמרא מקשה סתירה בסיום דברי רבא: הָא גּוּפָא קִשְׂיָא - דברי רבא
 90 מוקשים מצד עצמם, אָמַרְתָּ - שהרי אמרת שמבת שתיים עשרה ימים
 91 אחד, אִינְהָ מְמַאֲנָתָ, אֵלָמָא - מוכח שגְּדוּלָה הִיא, וְאִי גְּדוּלָה הִיא
 92 ראוי שתְּחַלּוּץ, ומדוע אמר רבא שאינה חולצת.
 93 הגמרא שוללת תירוץ מתבקש: וְכִי תִּמָּא מְסַפְּקָא לִיהּ - ואם תאמר
 94 שספק הוא אם הביאה סימנים או לא הביאה, ולכן אינה ממאנת
 95 מחשש שמא הביאה סימנים, ואינה חולצת מחשש שמא לא הביאה.
 96 וְכִי מְסַפְּקָא לִיהּ - וכי אפשר לומר בדעת רבא שיש ספק בדבר,
 97 וְהָאֵמַר רַבָּא, קָמְנָה שְׁהִיגְיָה לְכָלֵּל שְׁנֹתֶיהָ וְ-שתיים עשרה שנה
 98 יוֹמִים אֶחָד אִינְהָ צְרִיכָה בְּרִיקָה מִשּׁוּם שְׁחֻזְקָה עֲלֶיהָ שֶׁהֵבִיאָה
 99 סִימָנִין.
 100 הגמרא מנסה לתרץ: הֵנִי מִיָּלִי - דברים אלו, שחזקה עליה שהביאה
 101 סימנים, נאמרו בְּסִתְּמָא, שֵׁלָא בְּדִקוּ אוֹתָהּ, אֲכָל הָכָא - כאן,
 102 במימרא של רבא, מדובר דְּבִדְקוּ אוֹתָהּ וְלֹא אֲשַׁפְּחוּ - ולא מצאו
 103 סימנים, לֹא - וזוה לא אומרים שהיא גדולה.
 104 שואלת הגמרא: אִי הָכִי, שֵׁלָא מִצְאוּ לַהּ סִימָנִים, קִטְנָה הִיא וְתִמָּאן,
 105 והרי רבא אמר שאינה ממאנת.
 106 משיבה הגמרא: חוּשְׁשִׁין שְׁמָא הִיוּ סִימָנִים וְגְדוּלָה הִיא אֵלָא אַחַר
 107 כֵּךְ הֵם נִשְׂרוּ. ונמצא שספק הוא אם גדולה היא או קטנה, ולכן אינה
 108 ממאנת ואינה חולצת.
 109 הגמרא דוחה: הֵנִי הָא לְמָאן דְּאָמַר שֵׁאֵם בְּדִקוּ וְלֹא מִצְאוּ סִימָנִים
 110 חוּשְׁשִׁין שְׁהִיוּ וְנִשְׂרוּ, אֵלָא לְמָאן דְּאָמַר שֵׁאֵם בְּדִקוּ וְלֹא מִצְאוּ אִין
 111 חוּשְׁשִׁין שְׁהִיוּ וְנִשְׂרוּ, אֵלָא מְחַלְטִים שׁוּדָאִי קִטְנָה הִיא, מִאִי אִיכָא
 112 לְמִימַר - מה אפשר לומר על מנת ליישב מה שאמר רבא שאינה
 113 ממאנת.
 114 הגמרא מביאה מקור לשיטות המזכרות: דְּאִיתְּמַר, רַב פָּפָא אָמַר,
 115 אִם בְּדִקוּ וְלֹא מִצְאוּ סִימָנִים אִין חוּשְׁשִׁין שְׁמָא נִשְׂרוּ, רַב פָּפָא אָמַר
 116 חוּשְׁשִׁין שִׁנְשָׂרוּ.

1 וְיִמְעָמָא שנחשבות סימן משום דְּלֵאחַר זְמַן הוּא, שבאו השערות
 2 אחרי שלש עשרה ימים אחד, דְּנִמְךָ' לָהּ לְמִילְתֵיהּ - שאז נשלם ענין
 3 גדלותו בין בשנים ובין בשערות, הָא אִם הִבִּיא שְׁעוּרוֹת בְּתוּךְ זְמַן,
 4 נחשבות כְּבָאוּ לְפָנֵי זְמַן, שהן שומא. ומוכח שתוך זמן כלפני זמן.
 5 הגמרא מביאה ראייה נוספת שתוך זמן כלפני זמן: וְעוֹד מִתְּרֵיב
 6 וְ-הִקְשֵׁהוּ רַבִּי יוֹרְאָה עַל הַשִּׁיטָה שֶׁתוּךְ זְמַן כְּלֵאחַר זְמַן, שִׁנְיָה
 7 בְּבֵרִיתָא, 'אִישׁ כִּי יִפְלִיא לְגִדּוֹר נָדָר' (במדבר ו ב) מַה תִּלְמוּד
 8 לְזִמְרָה - מה מלמדנו הכתוב במילה 'אִישׁ'. לְרִבּוֹת כֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 9 שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד, שְׁאִינָה עַל פִּי שְׁאִינוּ יוֹדְעֵי לְהַפְלִיא - לפרש ענין
 10 נִדְרוֹ, שאִינוּ יוֹדְעֵי לִשְׁמֵי מִי נָדַר, מִכֵּן מִקּוּם נִדְרוֹ קִיּוּמִין. מִבְּרִית
 11 הגמרא: הִיבֵי דְמִי - כיצד מדובר בברייתא, אִי דְלֵא אִייתִי - אם לא
 12 הִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעוּרוֹת, קָמֵן הוּא, וְלֹא שִׁיךְ לְקִרְוֵא לוֹ 'אִישׁ', אֵלָא לְאוּ
 13 דְאִייתִי - אלא מדובר שהביא שְׁתֵּי שְׁעוּרוֹת. מְדִייקָתָהּ הגמרא:
 14 וְיִמְעָמָא שֶׁנִּקְרָא 'אִישׁ' מִשּׁוּם כֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וַיּוֹם אֶחָד הוּא, דְּהוּהוּ
 15 לִיהּ - שאז נקרא 'אִישׁ', וְהִינוּ שְׁהוּא גְּדוּלָה, הָא תוּךְ זְמַן - בשנתו
 16 השלש עשרה כְּלַפְנֵי זְמַן, שקטן הוא. תִּיּוּבְתָא - אכן זו היא פירכה
 17 על השיטה שתוך זמן כלאחר זמן.
 18 הגמרא מנסה לתלות את הנידון אם תוך זמן כלאחר זמן במחלוקת
 19 תנאים: אָמַר רַב נְחֵמָן, בְּתַנְיָא - מחלוקת האמוראים בענין 'תוך זמן'
 20 היא כמחלוקת תנאים, שִׁנְיָה בְּבֵרִיתָא, כֵּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים - תינוק
 21 שמלאו לו שמונה שנים והוא בבנתו והתשיעית, שְׁהֵבִיא שְׁתֵּי
 22 שְׁעוּרוֹת, הָרִי זוּ שׁוּמָא וְ-יבֵלְתָא, ואין זה סימן גדלות, אֵלָא הוּן כְּשִׁעוּרוֹת
 23 שֶׁדְּרַכְן לְצַמּוּחַ עַל גְּבֵי יבֵלְתָא. ואם הביא שתי שערות מִבֵּין תִּשְׁעֵי יוֹמִים
 24 אֶחָד וְעַד שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד, גַּם זוּ שׁוּמָא, דְּבֵרִי חֲכָמִים.
 25 רַבִּי יוֹסֵפִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִבֵּן תִּשְׁעֵי יוֹמִים אֶחָד וְעַד בֵּן שְׁתַּיִם
 26 עֶשְׂרֵה יוֹמִים אֶחָד, הָרִי זֶה סִימָן גְּדוּלוֹת. כֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם
 27 אֶחָד שֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי שְׁעוּרוֹת, לְרַבִּי הַכֵּל סִימָן.
 28 הגמרא מקשה סתירה בברייתא: הָא גּוּפָא קִשְׂיָא - דברי הברייתא
 29 קשים מצד עצמם, אָמַרְתָּ - שהרי אמרת ברישא, מִבֵּין תִּשְׁעֵי יוֹמִים
 30 אֶחָד וְעַד שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד שֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי שְׁעוּרוֹת, הָרִי זוּ
 31 שׁוּמָא לְדִבְרֵי חֲכָמִים, וּמִשְׁמַע הָא שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה (שָׁנָה) גּוּפָא -
 32 ששערות שהביא בשנת השלש עשרה, הָרִי הוּן סִימָן, וְהָרִי תִנִּי -
 33 ושוב שונה בסיפא, כֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד שֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי
 34 שְׁעוּרוֹת, הָרִי הוּן סִימָן, וּמִשְׁמַע הָא שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה (שָׁנָה) גּוּפָא -
 35 שהשערות שהביא בתוך שנת השלש עשרה, שׁוּמָא.
 36 הגמרא מציעה יישוב לסתירה: מִאִי לָאוּ - וכי אין יישוב הסתירה
 37 בכך שֶׁתַּנְיָא הִיא - שהברייתא מביאה שתי שיטות הלכות בתנאים,
 38 דְמַר וְ-שהתנא של הרישא כְּכַר תוּךְ זְמַן כְּלֵאחַר זְמַן, ולכן שערות
 39 שבתוך שנת השלש עשרה הן סימן, וְכַר וְ-התנא של הסיפא כְּכַר
 40 תוּךְ זְמַן כְּלַפְנֵי זְמַן, ולכן בשנת השלש עשרה הן שומא. והיינו
 41 שמחלוקת האמוראים המובאת לעיל, היא מחלוקת התנאים
 42 בברייתא.
 43 הגמרא דוחה, ומיישבת את הברייתא באופן אחר: לֹא, דְכּוּלֵּי עֲלָמָא
 44 תוּךְ זְמַן כְּלַפְנֵי זְמַן, וְיִישוב הסתירה הוא, דְאִידִי וְאִידִי - שתי
 45 הפיסקאות הסותרות עוסקות בְּתִינוּקָתָא, וְרִישָׁא שְׁמִדוּיִיקָא מִמְנָה
 46 שמשתיים עשרה ימים אחד הרי זה סימן, היא שיטת רַבִּי, הַסּוּבֵר שֶׁזְמַן
 47 גדלות הנקבה משתיים עשרה שנים ימים אחד, וְסִיפָא, שְׁמִדוּיִיקָא מִמְנָה
 48 שאין זה סימן עד שלש עשרה ימים אחד, היא שיטת רַבִּי שְׁמַעוֹן כֵּן
 49 אֲלַעְזָר, הַסּוּבֵר שֶׁזְמַן גְּדוּלוֹת הַנְּקֵבָה הוּא מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים יוֹמִים
 50 אֶחָד.
 51 יישוב שלישי: וְאִיבְעִית אִימָא - ואם תרצה תאמר, הָא וְהָא
 52 - רישא וסיפא עוסקות בְּתִינוּקָה, וְרִישָׁא, שמשתיים עשרה ימים אחד
 53 הרי זה סימן, היא שיטת רַבִּי שְׁמַעוֹן כֵּן אֲלַעְזָר, וְסִיפָא, שאִינוּ סימן
 54 עד שלש עשרה ימים אחד, היא שיטת רַבִּי.
 55 יישוב שלישי: וְאִיבְעִית אִימָא הָא וְהָא שיטת רַבִּי, וְהָא - וסיפא,
 56 שמשלש עשרה ימים אחד נחשב סימן, בְּתִינוּקָה, וְהָא - ורישא,
 57 שמשתיים עשרה ימים אחד נחשב סימן, בְּתִינוּקָתָא.
 58 יישוב רביעי: וְאִיבְעִית אִימָא הָא וְהָא שיטת רַבִּי שְׁמַעוֹן כֵּן אֲלַעְזָר,

המשך ביאור למס' נדה ליום חמישי עמ' א

1 חילוק כמה פעמים נבעלה, לפיכך בכל אופן יש להתירה לכהונה.
2 מוסיפה הגמרא: **וְאִם רָבִי עֲקִיבָא לֹא אָמְרָה אֱלָא כְּדִי לְתַרְדּוּ בָּהּ**
3 **אֶת הַתְּלֻמִּידִים לְרֵאוֹת אִם יַדְעוּ לְהַשִּׁיב עַל דְּבָרָיו.** אבל הלכה
4 למעשה מודה רבי עקיבא שאינה ביאה, ולא נפסלה לכהונה.

משנה

5 במשנה לעיל (מוד): התבאר מאיזה גיל ביאת נקבה נקראת ביאה.
6 כעת מבארת המשנה מאיזה גיל ביאת זכר נחשבת ביאה: **בְּן תִּשְׁעַ**
7 **שָׁנִים יוֹם אֶחָד** – שנכנס יום אחד לשנתו העשירית, **שָׁבַע עַל יְבֻמָּתוֹ**
8 – אשת אחיו שמת בלי ילדים, ביאתו ביאה לכל דבר, ולפיכך **קָנְיָהּ**
9 להיות אשתו חוץה בנכסי אחיו המת ככל יבם. **וְאוֹלָם אִם יִרְצֶה**
10 לגרשה **אִין נוֹתֵן לה גִּט עַד שֶׁיִּגְדִּיל וַיְהִי בֶן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה** ויום
11 אחד, מפני שקנאה מחמת קידושי אחיו שהיו קידושין גמורים מן
12 התורה, ואילו גירושיו של זה אינם גירושין כיון שאינו בן דעת, ואין
13 בכוחם להפקיע קידושין מן התורה.

14 **וְמִטְּמֵא בְּנֵיהּ** – אם בא על נדה נטמא שבעת ימים כדן בוועל נדה,
15 וטומאתו חמורה לטמא גם **מִשְׁכָּב תְּחַתּוֹ** – מצע ששכב או ישב
16 עליו, **בְּעֵלְיוֹן** של זב. כלומר, וטומאת המצע תהיה כטומאת בגד
17 שנישא על הזב, שהוא ראשון לטומאה ומטמא אוכלים ומשקים
18 בלבד. אבל אם בא עליה כשהוא פחות מבן תשע שנים ויום אחד,
19 אינו אלא כנוגע בנדה, שהוא עצמו רק ראשון לטומאה, ואינו טמא
20 לשבעה אלא ליום אחד בלבד וטובל ונטהר לערב.

21 **וְאִם הוּא אֶחָד מֵהַפְּסוּלִים הוֹכֵל בְּבִיאתוֹ בַּת כַּהֵן מִתְּרוּמַת בֵּית אֲבִיהָ.**
22 **וְאִם הוּא כַּהֵן אִינוֹ מֵאֲכִיל בְּתְרוּמָה אֶת יְבֻמָּתוֹ בַּת יִשְׂרָאֵל, אָף עַל**
23 **פִּי שְׁקָנָה בְּבִיאתוֹ.**

25 **וְאִם רְבַע בַּהֲמָה הוֹכֵל אֶת הַבְּהֵמָה מִלְּהַקְרִיבָה עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ.**
26 ומדובר באופן שהיה רק עד אחד בדבר, או על פי הבעלים, שאז אין
27 הבהמה נסקלת ומותרת בהנאה להדיוט, ורק למזבח אסורה. **וְאִם**
28 **הָיוּ שְׁנֵי עֵדִים דְּבִרְבַּר נִסְקָלָת הַבְּהֵמָה עַל יְדוֹ** (–בגללו), כדן בהמה
29 הנרבעת לאיש. **וְאִם בָּא עַל אַחַת מִכָּל הַעֲרִיּוֹת הָאֵמוּרוֹת בְּתוֹרָה**
30 **שְׁנֵי מֵאֵמְרָה בְּהֵם מֵיֵתַת בֵּית דִּין, כִּיּוֹן שְׁבִיאתוֹ בִּיֵּאָה הָרִי הֵן מוֹקְתִין עַל**
31 **יְדוֹ, וְהוּא פְּטוּר מִפְּנֵי שְׁהוּא קָטָן וְאִינוּ בֶן עוֹנְשִׁין.**

גמרא

32 שנינו במשנה שאינו נותן גט עד שיגדיל, משמע שכשיגדיל וירצה
33 לגרשה, אינה צריכה חליצה אלא גט בלבד. מקשה הגמרא:
34 **וְלִבְשֵׁיגְדִיל, בְּגִט סָגִי לָהּ** – האם די לה בגט ואינה צריכה חליצה,
35 **וְהַתְּנִיָּא, עֲשׂוּ חֲכָמִים אֶת בִּיאת בְּן תִּשְׁעַ כְּמֵאֲמַר בְּגִדוֹל** – כמו
36 מעשה קידושין של גדול ביבמתו. שכמו שקידושי גדול ביבמתו
37 אוסרים אותה על שאר האחים, כך כשבא עליה אחד האחים כשהוא
38 בן תשע שנים ויום אחד אוסר אותה על שאר אחיו. ומזה יש לך
39 לדייק, **מָה מֵאֲמַר בְּגִדוֹל** אם לבסוף לא ייבם ורוצה לגרשה **צָרִיף גִּט**
40 **לְמֵאֲמָרוֹ** – צריך לתת לה גט כדי לפטרה מקידושין אלו שנתן לה,
41 **וְחֲלִיצָה לְיוֹקְתָּו** – וצריכה גם חליצה כדי לפטרה מזיקת יבם
42 שנסארה בה, **אָף בִּיאת בְּן תִּשְׁעַ** אם כשהגדיל אינו רוצה לכונסה
43 **צָרִיף לתת לה גִּט (למאמרו) [לביאתו]** – לפטרה מהקנין שקנאה
44 על ידי ביאתו, **וְחֲלִיצָה לְיוֹקְתָּו.** ומוכח שלא די לה בגט בלבד כפי
45 שמשמע ממשנתנו.
46 מתרצת הגמרא: **אָמַר רַב, הֵכִי קֵאָמַר** – כך היא כוונת משנתנו,

המשך ביאור למס' נדה ליום שישי עמ' א

1 הגמרא מנסה ליישב: **הֲנֵי מִיָּלִי, שאמר רב פפא** אין חוששים,
2 נאמרו **לְעֵגִין חֲלִיצָה, שאם באה לחלוץ לאחר שתיים עשרה ויום**
3 **אחד ובדקה ולא מצאו לה סימנים, אין חוששים לומר שהיו סימנים**
4 **ונשרו וגדולה היא ותחלוץ, אָכֵל לְעֵגִין מֵאוֹן חוֹשְׁשִׁין** שמא נשרו
5 וגדולה היא וצריכה גט.

6 דוחה הגמרא: **מִכָּלֵל** – מתוך מה שאמרת יוצא **דְּמֵאן דְּאָמַר**
7 **שְׁחוֹשְׁשִׁין שְׁנִשְׂרוּ, כוונתו שגדולה ודאי היא והולצתה, וקשה, וְהָא**
8 **חוֹשְׁשִׁין בְּעֵלְמָא קֵאָמַר** – והרי לא אמר אלא 'חוששים', שמשמעו
9 שחוששים לחומרא, ואינו ודאי.

10 חזרת הגמרא ומתרצת את דברי רבא בדרך חדשה: **אֱלָא לְעוֹלָם מַה**
11 **שאמר רבא מבט שתיים עשרה ויום אחד אינה ממאנת ואינה חולצת,**
12 **מדובר דְּלֵא בְּדִקָּה** – לא נבדקה אם יש לה סימנים, **וְלְעֵגִין חֲלִיצָה**
13 **שצריך שתהיה גדולה ודאי חִיִּישִׁין** שמא לא הביאה סימנים ולכן
14 אינה חולצת. **וְכִי קֵאָמַר** – ומה שאמר **רַבָּא** 'קטנה שהגיעה לכלל
15 שנותיה אינה צריכה בדיקה חזקה הביאה סימנים', כוונתו שחֲזִיקָה
16 היא **לְמֵאוֹן, שאם היה הדבר כספק, היו מצריכים אותה בדיקה,**
17 **ואמר רבא שאין כאן ספק אלא ודאי הביאה סימנים ואינה צריכה**
18 **בדיקה, וקובעים שגדולה היא ולכן לא תמאן, אָכֵל לְחֲלִיצָה** מודה
19 **רבא דְּבַעֲיָא** – שצריכה בְּדִיקָה, שאין סומכים על חזקה זו להתיר לה
20 לחלוץ.

21 מסיקה הגמרא: **אָמַר רַב דִּימֵי מְנַהֲרָדְעָא, הֲלִבְתָּא** אם בדקו קטנה
22 שהגיע לכלל שנותיה ולא מצאו לה סימנים, אין קובעים שהיא
23 קטנה, אלא **חוֹשְׁשִׁין שְׁמָא** היו לה סימנים וְנִשְׂרוּ, ולכן אינה ממאנת
24 אלא צריכה גט.

25 הגמרא מגבילה את ההלכה: **וְהֲנֵי מִיָּלִי, שחוששים שנשרו הסימנים**

26 וגדולה היא, אינו אלא **הֵיכָא דְּקָדְשָׁה בְּתוֹף זְמַן** – איפה שהבעל
27 קידש אותה כשהייתה קטנה, **וּבְעַל לְאַחַר זְמַן שְׁנַיִתָּה** בת שתיים
28 עשרה ויום אחד, **דְּאֵיבָא** (–שיש בזה) **סְפִיקָא** של אשת איש
29 **דְּאוֹרְחֵיָתָא, שמא בשעת הבעילה כבר הביאה סימנים וגדולה היא,**
30 **וביאה זו היא קדושין גמורים, ושוב אינה יוצאת במיאן אלא בגט,**
31 **אָכֵל מְעִיקָרָא לֹא** – אבל אם לא בא עליה אלא מתחילה, והיינו לפני
32 שנשלמו לה שתיים עשרה שנה, ולאחר מכן לא בעל, אין חוששים
33 שמא היו סימנים ונשרו, שאף על פי שאם היה מבורר שגדולה היא,
34 לא היתה יוצאת במיאן אלא היתה צריכה גט, אין זה אלא מדרבנן,
35 וכיון שאין כאן אלא חשש איסור דרבנן אין מחמירים לחשוש שמא
36 גדולה היא.

37 שיטה חדשה בדין מופלא הסמוך לאיש: **אָמַר רַב הוּנָא, מופלא**
38 **הסמוך לאיש שהקדיש וְאָכֵל את הקדשו במזד, לזְקָה, ואף על פי**
39 **שלגבי שאר מצוות התורה קטן הוא ואינו בר עונשים, לגבי איסור**
40 **לא יחל דברו' דינו כגדול, שמוחה על איסור זה ונענש עליו,**
41 **שְׁנַאמַר (במדבר ו ב) 'אִישׁ כִּי יִפְלִיא לְנִדְוֹד' ומכאן למדו שמופלא**
42 **הסמוך לאיש נידרו נדר והקדשו הקדש, וְנֵאמַר במקום אחר (שם ל**
43 **א) 'אִישׁ כִּי יִדַּר נֶדֶר וְגו' לא יחל דברו', ומכאן שכל שִׁישְׁנו בְּהַפְלָאָה**
44 **(שנידרו נדר והקדשו הקדש) יִשְׁנו בְּכָלֵל איסור כל יחל, וְכָל שְׂאֵינוּ**
45 **בְּהַפְלָאָה אִינוּ כְּכָל יחל.**

46 הגמרא מסייעת לרב הונא: **מֵתִיב** – הקשה **רַב הוּנָא בְּרִי הוֹרָה**
47 **(לְרַבָּא) על שיטת האמוראים (לקמן ע"ב) הסוברים שרק אחרים**
48 **נענשים על הקדש שהקדיש קטן אבל לא הקטן עצמו, לְסִיּוּעֵי לְרַב**
49 **הוּנָא** – ובקושיא זו הוא מסייע לדברי רב הונא הסובר שגם הקטן
50 עצמו נענש אם אכל את הקדשו.

הגמרא דוחה: והא בי גדלה אכלה בהפרה קמיינתא - והרי לאחר
 62 שגדלה, אוכלת על סמך ההפרה הראשונה, שלא הועילה כלום,
 63 והוא איסור גמור לגביה.
 64 הגמרא מנסה ליישב: אמר רבה בר ליואי, מדובר בשעלה מפר לה
 65 כל שעה ושעה, ואף משגדלה, והוא שבעל אותה לאחר שגדלה,
 66 שבעילה זו קדושין גמורים מדאורייתא, ובאה הפרה דאורייתא
 67 ומבטלת נדר דאורייתא.
 68 דוחה הגמרא: והא אין בעל מפר בנדרים הקודמין לנשואין (נדרים
 69 עב.). ונדר זה קדם לנשואין דאורייתא.
 70 הגמרא מתרצת באופן אחר איך הוא מבטל נדר דאורייתא: אלא
 71 הטעם בדרב פנחס משמיה דרבא, דאמר רב פנחס משמיה דרבא,
 72 כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת שאם לא ירצה לא יתקיים
 73 הנדר. ומדובר שלא הפר לה שוב לאחר שגדלה, ואף שבעודה קטנה
 74 מדאורייתא אינו 'בעלה', מכל מקום כיון שלפי דעתה הוא 'בעלה',
 75 סבורה היא שבידו להפר כמו בשאר נשים ונודרת על דעתו, ולפיכך
 76 יכול להפרי.
 77 הגמרא מקשה על השיטה שמופלא סמוך לאיש דרבנן: אמר אביי,
 78 תא שמע, ששינו (תרומות פ"א מ"ג), קמן שלא הביא שתי שערות
 79 שהפריש תרומה, רבי יהודה אומר, אין תרומתו תרומה, שהרי קטן
 80 הוא. רבי יוסי אומר, עד שלא בא לעונת נדרים אין תרומתו
 81 תרומה, משכא לעונת נדרים, תרומתו תרומה, שבמו שנידרו של
 82 מופלא סמוך לאיש נדר והקדשו הקדש, כן תרומתו תרומה,
 83 שתרומה והקדש ונדר הכל ענין אחד הוא, שמקדיש בדבורו שקורא
 84 עליו שם. ממשכיה הגמרא: סבריה - סברו רבנן בני הישיבה, קסבר
 85 רבי יוסי תרומה בזמן הזה דאורייתא, ואם כן, אי אמרת בשלמא
 86 מופלא סמוך לאיש דאורייתא, וקטן שהגיע לעונת נדרים בר
 87 הפרשה הוא, מיושב מה שאמר רבי יוסי שתרומתו תרומה, דאתי
 88 -[שבא] נכרא שהוא בר הפרשה דאורייתא ומתקן טבלא -[פירות
 89 המחויבים בתרומה] דאורייתא, אלא אי אמרת מופלא סמוך לאיש
 90 דרבנן, קשה, וכי אתי נכרא דרבנן ומתקן טבלא דאורייתא, אלא
 91 מוכח שמופלא סמוך לאיש דאורייתא, וקשה על רב כהנא.
 92 מתרצת הגמרא: לא. קסבר רבי יוסי תרומה בזמן הזה דרבנן,
 93 ויכול בר הפרשה דרבנן לתקן טבל דרבנן.
 94 הגמרא מנסה לדחות את התירוץ: וכי סבר רבי יוסי תרומה בזמן
 95 הזה דרבנן, והתניא בברייתא של סדר עולם, 'הביאך ה' אלהיך
 96 אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה' (דברים ל ה), הרי
 97 שמוזכרות בפסוק שתי ירושות של ארץ ישראל, ומכאן שירוששה
 98 ראשונה, שירש יהושע בן נון, ושניה, שירשו בימי עזרא. יש להן,
 99 כלומר, יש להן דין 'ירוששה', שהארץ נתקדשה פעמיים לענין המצוות
 100 התלויות בה, בראשונה בכיבושה על ידי יהושע, ולאחר מכן, בגלות
 101 נבוכדנצר (חורבן הבית הראשון). בטלה קדושת הארץ, ונצטרכו
 102 לירוששה ולקדשה שנית כשעלה עזרא מבבל עם בני הגולה, אבל
 103 ירושה שלישית אין להן, כשאר יבואו לעתיד לבוא ויתיישבו
 104 בארץ ישראל, לא תקרא זאת 'ירוששה', שלא יצטרכו לריששה
 105 ולקדשה, משום שבגלות האחרונה לא בטלה קדושת הארץ מגזירת
 106 הכתוב. [הרי אמר רבי יוחנן, מאן תנא - מי הוא התנא ששנה 'סדר
 107 עולם', רבי יוסי. ומבואר שלדעת רבי יוסי קדושת הארץ לא בטלה,
 108 ואם כן, תרומה בזמן הזה דאורייתא היא, ולא כמו שתרצה הגמרא
 109 לעיל.
 110 מתרצת הגמרא: אכן רבי יוסי תני לה - שנה ברייתא זו, ולא סבר
 111 לה - אמנם הוא עצמו אינו סובר כן, אלא ששנה בברייתא דעת
 112 התנאים מהדור שלפניו. אבל דעת רבי יוסי, שתרומה בזמן הזה
 113 דרבנן.
 114 הגמרא מביאה ראיה שאכן רבי יוסי תרומה בזמן הזה דרבנן: הרי
 115 נמי מסתברא, דתניא בברייתא, עישה שנדמעה - עיסה של חולין
 116 שנתערבה בה תרומה בשיעור שאינה מתבטלת, או שנתחמצה
 117 בשאור של תרומה - או שנתערב שאור של תרומה בעיסה של
 118 חולין, וכיון שנתחמצה העיסה מכח השאור, אין השאור של תרומה
 119 בטל בה,
 120

שינוי בברייתא: לפי שמצינו שהשנה הכתוב תקטן בגדול לודין
 2 שבועה - לאיסור שבועה במזיד, ולאסור - שאם אמר 'איסור עלי
 3 כיכר זו', איסורו איסור, ולכל יחל - שמוחה על נידרו בלא יחל
 4 דברו' (במדבר ל ג), אם כן יכול שהושהה לגדול גם שהיה הקטן חייב
 5 על הקדשו קרבן מעילה אם נהנה ממנו בשוגג. תלמוד לומר (שם
 6 ל ב) 'זה הקדש', למעט שרק לגבי הנאמר באותו הענין הושהה הקטן
 7 לגדול, ולא למעילה שכתובה במקום אחר. קתני מיהת - שינוי
 8 אמנם שקטן הושהה לגדול לאסור ולכל יחל, והיינו שחייב על כל
 9 יחל מלקות. ומוכח כרב הונא, שמופלא הסמוך לאיש שהקדיש ואכל
 10 לוקה.
 11 הגמרא דוחה: אימא - תגרוס בברייתא, שהושהה הכתוב הקטן כגדול
 12 לאיסור כל יחל, שאין בזה אלא איסור בלבד ולא מלקות.
 13 הגמרא מקשה על הדחייה: אם הכוונה לאיסור כל יחל בלבד, קשה
 14 ממה נפשך, אי מופלא סמוך לאיש הוא דין דאורייתא, מילקא
 15 נמי לילקי - ראוי שילקה, ואי מופלא סמוך לאיש לאו דאורייתא,
 16 איסור נמי ליכא - איסור גם כן אין על הקטן, שאם באו חכמים
 17 לתקן, לא יתיקו אלא שאחרים יהיו מוזהרים על הקדשו, או הוא
 18 עצמו לאחר שיגדיל, אבל בקטנותו לא באו לאסור עליו, משום
 19 שקטן פטור מכל חיובי המצוות, ולא ניתן להטיל עליו תקנת חכמים.
 20 הגמרא דוחה את הראיה מהברייתא באופן אחר: האיסור האמור
 21 בברייתא אינו לקטן עצמו אלא לאותן המוזהרים עליו להפרישו מן
 22 האיסור, שאם בא קטן לעבור על נידרו צריך להפרישו.
 23 הגמרא מקשה על הדחייה: שמע מינה קמן האוכל נבלות או עובר
 24 על שאר איסורים, בית דין מצווין עליו להפרישו מכך, והיא
 25 מחלוקת אמוראים ביבמות (קיד.), וקשה מדוע לא הוכיחו מהברייתא
 26 כאן.
 27 הגמרא דוחה את הראיה מהברייתא באופן אחר: אלא הלא במאי
 28 עסקינן, כגון שהקדיש הוא והקטן ואכלו אחרים, ויכל יחל
 29 שבברייתא, היינו מלקות, ומכל מקום אין ראיה לרב הונא, משום
 30 שאין הכוונה שהקטן לוקה, אלא גדולים שאכלו את הקדשו ולקיסו.
 31 הגמרא שואלת: הניחא למאן דאמר הקדיש הוא והקטן ואכלו
 32 אחרים לוקין, אלא למאן דאמר אין לוקין, מאי אכא למימר.
 33 דאיתמר, הקדיש הוא ואכלו אחרים, רב כהנא אמר אין לוקין,
 34 רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוניהו לוקין.
 35 משיבה הגמרא: לפי רב כהנא כוונת הברייתא לאיסור כל יחל,
 36 כלומר איסור בלבד שאין בו מלקות, והוא מדרבנן ומוטל רק על
 37 הגדולים, וקרא שהביאה הברייתא אסכמא בעלמא.
 38 הגמרא מבארת את המחלוקת שהזכרה: גופא. קטן שהוא מופלא
 39 סמוך לאיש שהקדיש ואכלו אחרים את הקדשו, רב כהנא אמר אין
 40 לוקין, רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוניהו לוקין.
 41 שואלת הגמרא: במאי קמפליגי - במה נחלקו. משיבה הגמרא: מר
 42 סבר מופלא סמוך לאיש דאורייתא, וכיון שהקדשו הקדש
 43 מדאורייתא, לוקים עליו, ומר סבר מופלא סמוך לאיש מדרבנן,
 44 ולכן אין לוקים על הקדשו.
 45 הגמרא מקשה על הסוברים שהוא דאורייתא: מתיב רב ירמיה לרבי
 46 יוחנן וריש לקיש, שינוי בברייתא, יתומה קטנה שהשיאתה אמה
 47 ונשואין אלו דרבנן הם, שנדרה, והיא בשנתה הסמוכה לגדלות,
 48 בעלה מפר לה - מבטל את נידרה. אי אמרת בשלמא מופלא
 49 סמוך לאיש דרבנן, מוכן שיכול להפר, דאתי -[שבאים] נשואין
 50 דרבנן ומבטלי נדרא דרבנן, שכן הפרה פועלת מכח זה שהאשה
 51 נשואה לו, וכאן, אף שאינה נשואה אלא מדרבנן, אבל הלא גם הנדר
 52 אינו אלא מדרבנן. אלא אי אמרת מופלא סמוך לאיש דאורייתא,
 53 קשה, וכי אתו נשואין דרבנן ומבטלי נדרא דאורייתא.
 54 הגמרא מנסה לתרץ: אמר רב יהודה אמר שמואל בעלה מפר לה
 55 ממה נפשך, אי מופלא סמוך לאיש דרבנן, הרי נידרה דרבנן הוא,
 56 ומועילה הפרתו אף שאינה נשואה לו אלא מדרבנן, ואי מופלא
 57 סמוך לאיש דאורייתא, מכל מקום מפר ואומר לה בזה שמתרת
 58 היא, ואף שאין שום כח בהפרתה, והיא עוברת על נידרה, אין בכך
 59 כלום, שהרי כקמן שאוכל נבלות הוא, ואין בית דין מצווין עליו
 60 להפרישו].